

MUZEJ TRILJSKOG KRAJA

IZVJEŠĆE O RADU ZA 2019. GODINU

1. SKUPLJANJE GRAĐE

1.2. Terensko istraživanje

- Antička zbirka – 57
- Numizmatička zbirka – 37

1.3. Darovanje

- Etnografska zbirka – 3
- Kulturno-povijesna zbirka – 1

2. ZAŠTITA

2.1. Preventivna zaštita

Preventivna zaštita uključuje praćenje i održavanje mikroklimatskih uvjeta (relativna vlažnost, količina svjetlosti, količina UV zračenja, prisutnost nametnika i slično) u prostorima muzeja te na praćenje djelovanja atmosferilija (kiše, vjetra, sunca) i vanjskih zagađivača na kamene spomenike u muzejskom lapidariju. Najosjetljivija građa u muzejskom fundusu pripada Etnografskoj zbirci te se redovito provjerava prisutnost crvotočine u drvenim predmetima, koji se po potrebi čiste i peru te tretiraju sredstvima protiv crvotočine. Tekstilna građa se najmanje dva puta godišnje zamrzava, provjetrava i lagano usisava kako bi se suzbila pojava štetnih nametnika, a potom se umata u beskiselinske folije i vrećice.

2.3. Restauracija

U 2019. godini su restaurirane tri ženske podsuknje iz Etnografske zbirke; MTK 1559, MTK 1560 i MTK 1561. Restauratorsko-konzervatorski zahvate je izvršila ovlaštena restauratorica tekstila u Zagrebu.

3. DOKUMENTACIJA

3.1. Inventarna knjiga

- 171, računalna obrada M++
- Predmeti se inventiraju prema prethodno donesenom Planu inventarizacije. Ministarstvo kulture Republike Hrvatske svakih šest mjeseci obavještavamo o napretku inventarizacije.

3.9. Ostalo

- Izložbe – 4, računalna obrada S++
- Posebna događanja – 7, računalna obrada S++
- Pedagoška djelatnost – 6, računalna obrada S++
- Izdavačka djelatnost – 2, računalna obrada S++
- Konzervatorsko-restauratorski postupci – 3, računalna obrada S++
- Dokumenti – 4, računalna obrada S++
- Knjiga izlaska – 8, računalna obrada M++
- Knjiga ulaska – 18, računalna obrada M++

4. KNJIŽNICA

4.1. Nabava

- Kupnja – 3
- Razmjena – 36
- Poklon – 10

4.2. Stručna obrada knjižničnog fonda

Knjižnični fond je inventiran i popisan u Excelu.

4.4. Služba i usluge za korisnike

Muzejska knjižnica je dostupna javnosti.

5. STALNI POSTAV

5.2. Izmjene stalnog postava

Naziv: **Tilurium – rimski vojni logor**

Autorica stručne koncepcije: Angela Tabak

Autor likovnog postava: Marko Rogošić

Opseg (broj eksponata): 300

Površina u m²: 90 m²

Kraći opis: Arheologija – Trajna izložba *Tilurium- rimski vojni logor Gardun* postavljena u rujnu 2009. g. (izložen je odabir predmeta iz prvi 10 godina istraživanja, ukupno 300 eksponata s popratnim crtežima, rekonstrukcijama, vizualizacijama i drugim muzeografskim pomagalima).

Etnografija – *Etnografska baština Trilja i stare fotografije* (izložen je izbor od ukupno 232 predmeta koliko je prikupljeno od osnutka Muzeja).

6. STRUČNI RAD

6.1. Stručna obrada muzejske građe

Konstantno se provodi stručna obrada muzejske građe u procesu dokumentiranja i inventiranja te proučavanjem stručne i znanstvene literature,a po potrebi i konzultacijama s drugim muzejskim stručnjacima.

6.5. Posudbe i davanje na uvid

Muzej triljskog kraja je Prirodoslovnom muzeju Split posudio osam predmeta iz Etnografske zbirke za potrebe izlaganja na Festivalu vune koji se održavao od 2. do 6. svibnja 2019. godine. Predmeti su vraćeni neoštećeni, u izvornom stanju.

6.6. Sudjelovanje na kongresima i savjetovanjima

Ravnateljica Muzeja je u svibnju 2019. godine s izlaganjem *Preservation of Stone Monuments Exemplified by Funerary Steallae from the Roman Legionary Camp Tilurium* sudjelovala na međunarodnom kongresu *Sense & Sustainability – International Conference*

on Archaeology and Tourism koja se održala između 6. i 10. svibnja u Arheološkom muzeju u Zagrebu.

Ravnateljica je 9. svibnja 2019. sudjelovala na *Devetom festivalu hrvatskih digitalizacijskih projekata* (D-Fest) u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu, gdje je zajedno s dr. sc. Ivom Kaić s Odsjeka za arheologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu održala prezentaciju *Mobilna aplikacija za prezentaciju arheološkog lokaliteta Tilurij i Muzeja triljskog kraja*.

Dana 28. studenog 2019. g., ravnateljica Muzeja je s izlaganjem *Virtualna šetnja kao alat za kreiranje nove muzejske publike* sudjelovala na konferenciji *Drugacije o baštini* u Tehničkom muzeju Nikola Tesla u Zagrebu.

6.7. Publicistička djelatnost stručnih djelatnika

Stručni rad *Zaštita i prezentacija rimske nadgrobne spomenike u Muzeju triljskog kraja* ravnateljice Sanje Budić Leto, objavljen je u stručnom časopisu *Obavijesti Hrvatskog arheološkog društva*, br. 51, god 2019.

6.12. Informatički poslovi muzeja

U 2019. godini je lansirana službena *web* stranica Muzeja triljskog kraja koja se redovito ažurira i održava, a ostali informatički poslovi uključuju redovito održavanje baza podataka te vođenje društvenih mreža Muzeja.

U 2019. godini je realizirana virtualna šetnja po muzejskom postavu i drugim izložbenim prostorima. Virtualna šetnja obuhvaća dvije izložbene prostorije; arheološki postav i etnografsku zbirku te muzejski lapidarij u kojem se čuvaju kameni spomenici. Zanimljivost virtualne šetnje su integrirane info točke koje korisnika informiraju o djelatnosti muzeja, muzejskom postavu i izabranim eksponatima. Svrha projekta koji je izведен u suradnji s digitalnom agencijom L33T iza koje stoji više od 200 projekata ovog tipa, je popularizacija Muzeja triljskog kraja i kulturne baštine općenito. Virtualna šetnja kroz prikaz u 360 stupnjeva predstavlja suvremenu, inovativnu i interaktivnu prezentaciju muzejskog postava koristeći najnoviju VR tehnologiju. U sklopu snimanja napravljeno je gotovo 1000 fotografija koje su nakon produkcije sadržane u 13 virtualnih panorama rezolucije veće od 200 megapiksela. Posebno bi istaknuli i zračnu panoramu Trilja i okolice koja na atraktivan način

prikazuje raskoš i ljepotu triljskog kraja. Korisnike se na ovaj način želi potaknuti na interakciju s muzejskim postavom te na fizički dolazak u Muzej gdje će se inicijalni kontakt „virtualnog šetača“ pretvoriti u aktivnu komunikaciju s izložbom i eksponatima. Svaka info točka je popraćena i informacijama na dvojezičnom sučelju (hrvatskom i engleskom), kako bi se obuhvatio što veći broj domaćih i stranih korisnika. Projekt je realiziran zahvaljujući potpori Turističke zajednice grada Trilja.

U 2019. godini je razvijena dvojezična mobilna aplikacija *3D-3LJ – Muzej triljskog kraja i Tilurium* za *android* operacijski sustav. Razvijena je u suradnji Muzeja triljskog kraja i Odsjeka za arheologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, prezentira i promovira djelatnost Muzeja te rezultate dugogodišnjih sustavnih arheoloških istraživanja rimskog legijskog logora Tilurij. Aplikacija je namijenjena domaćim i inozemnim, postojećim i budućim posjetiteljima Muzeja i lokaliteta te prilagođena interesima svih dobnih skupina. Korisnicima nudi edukativne i interaktivne sadržaje poput informacija o povijesti arheoloških istraživanja i lokaliteta Tilurij, istraženoj logorskoj arhitekturi, pokretnim nalazima i muzejskim eksponatima te povijesti, viziji i misiji Muzej triljskog kraja. Aplikacija sadrži i interaktivnu edukativnu igru za najmlađe, ali i za sve druge buduće korisnike. Zbog popularizacije aplikacije je razvijen i QR kod za preuzimanje iste, te je potom otisnut na naljepnicama koje se mogu pronaći na frekventnijim kulturno-povijesnim lokalitetima Trilja i okolice. Razvijen je i logo koji simbolizira lijevu i desnu obalu rijeke Cetine koje povezuje obnovljeni „Viseći“ most. Projekt je realiziran zahvaljujući potpori Ministarstva kulture Republike Hrvatske i Grada Trilja, a njegova ukupna vrijednost je iznosila 24.043,01 kn od čega je Ministarstvo kulture izdvojilo 20.000,00 kn, a ostatak je pokriven iz sredstava Osnivača. U 2020. godini će aplikacija biti adaptirana za IOS operacijski sustav i prevedena na njemački jezik.

7. ZNANSTVENI RAD

7.3. Znanstveno usavršavanje

Ravnateljica Muzeja je u akademskoj godini 2019./2020. upisala 1. semestar Poslijediplomskog doktorskog studija arheologije na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu.

9. IZLOŽBENA DJELATNOST

Naziv izložbe: **Blues Photo Exhibition**

Mjesto održavanja i prostor: Muzej triljskog kraja, Trilj

Vrijeme trajanja: 5. – 12. srpnja 2019.

Autor likovnog postava: Boris Hrepić

Opseg (broj eksponata): 15

Vrsta: umjetnička, međunarodna, retrospektivna, skupna, pokretna

Tema: Izložba crno-bijelih fotografije raznih autora nastalih tijekom prva dva *Thrill Blues Festivala* u 2017. i 2018. godini.

Korisnici: Šira javnost

Naziv izložbe: **Triljski kraj na platnu**

Mjesto održavanja i prostor: Muzej triljskog kraja, Trilj

Vrijeme trajanja: 15. – 31. srpnja 2019.

Autorica stručne koncepcije: Sanja Budić Leto

Autorica likovnog postava: Ana Žuro

Opseg (broj eksponata): 21

Vrsta: umjetnička, tuzemna, samostalna, pokretna

Tema: Druga samostalna likovna izložba umjetnice Ane Žuro, predsjednice LU Tilurium i članice LU Emanuel Vidović te književno-likovne unije Vlaho Bukovac iz Splita. Umjetnica je izložila svoje radove inspirirane pejzažnim i religijskim temama u različitim slikarskim tehnikama: akvarelu, ugljenu i pastelu. Otvorenje je svirkom na gitari uveličala nagrađivana učenica glazbene škole Jakova Gotovca.

Korisnici: Šira javnost

Naziv izložbe: **Andrija Matijaš Pauk**

Mjesto održavanja i prostor: Muzej triljskog kraja, Trilj

Vrijeme trajanja: 12. studenoga 2019. – 7. prosinca 2019..

Autori stručne koncepcije: Sanja Budić Leto, Matej Gabrilo

Autori likovnog postava: Sanja Budić Leto, Matej Gabrilo

Opseg (broj eksponata): 18

Vrsta: povijesna, tuzemna, edukativna, samostalna, pokretna

Tema: Povodom obilježavanja Dana sjećanja na žrtve Vukovara i Škabrnje, a s ciljem očuvanja sjećanja na žrtvu Domovinskog rata te sve poginule i nestale branitelje,

organizirana je povijesna i tematska izložba o jednom od najvećih heroja Domovinskog rata, Andriji Matijašu Pauku. Izložba se sastojala od Matijaševih osobnih predmeta koji prate njegov ratni put od pristupanja hrvatskoj vojsci 1991. do pogibije u listopadu 1995. godine. Eksponati su uključivali vojnu odjeću; maskirne vojne hlače, košulju, džemper, „fantomku“ te borbeni ruksak s naoružanjem i drugim sadržajem, zatim bilježnice i rokovnike – svojevrsne ratne dnevниke A. Matijaša, njegov privjesak 4. gardijske brigade te neizostavnu vojnu opremu i pomagala; šljem, dalekozor, nož, kompas i slične predmete. Izložba je realizirana u suradnji s Muzejom Domovinskog rata u Splitu.

Korisnici: Šira javnost

Naziv izložbe: Sve boje Božića

Mjesto održavanja i prostor: Muzej triljskog kraja, Trilj

Vrijeme trajanja: 19. prosinca 2019. – 5. siječnja 2020.

Autorica stručne koncepcije: Sanja Budić Leto

Autorica likovnog postava: Ana Žuro

Opseg (broj eksponata): 25

Vrsta: umjetnička, tuzemna, skupna, pokretna

Tema: Likovna izložba koju Muzej triljskog kraja i Likovna udruga *Tilurium* tradicionalno organiziraju u predbožićno vrijeme. Svoja djela je izložilo preko dvadeset umjetnika iz navedene Udruge koja je u 2019. godini obogaćena s novim članovima. Umjetnička djela su nastala u raznim tehnikama; akrilu, ulju na platnu i kolažu, a tematski su vezana uz sakralne i pejzažne motive.

Korisnici: Šira javnost

10. IZDAVAČKA DJELATNOST MUZEJA

10.1. Tiskovine

Godine 2019. tiskan je letak izložbe *Andrija Matijaš Pauk* na hrvatskom jeziku.

11. EDUKATIVNA DJELATNOST

11.1. Vodstva

Po dogovoru i najavi vršila su se stručna vodstva po stalnom postavu Muzeja triljskog kraja i na arheološkim lokalitetima Tilurij i Nutjak.

Upoznaj svoju zemlju (specijalizirano vodstvo)

- U sklopu projekta *Upoznaj svoju zemlju* u organizaciji Zajednice društava turističkih vodiča Hrvatske, a povodom Dana međunarodnog priznanja Hrvatske, Turistička zajednica grada Trilja i Muzej triljskog kraja su 13. siječnja 2019. godine proveli besplatnu turističku turu. Obilazak je započeo u Muzeju triljskog kraja, nastavio se u mjestu Gardun gdje su sudionici razgledali ostatke logorske arhitekture Tilurija, a završio posjetom selu Vrpolje gdje se nalazi zaštićeni lokalitet Grepčine sa srednjovjekovnim stećcima i tradicionalno pojilište Lokva. Projekt *Upoznaj svoju zemlju* proveden je pod pokroviteljstvom Hrvatskog sabora i uz potporu Hrvatske turističke zajednice.

11.2. Predavanja

Fosili našeg kraja

- Treću godinu za redom je održan ciklus predavanja pod nazivom *Fosili našeg kraja* za učenike petih razreda osnovne škole. U suradnji s nastavnicima geografije iz OŠ *Trilj* i umirovljenim učiteljem Marijanom Sikiricom, Muzej triljskog kraja je u veljači 2019. godine organizirao tri predavanja na temu paleontologije, najranijih razdoblja planete Zemlje i geološke prošlosti našeg kraja. Učenici su imali priliku samostalno izučavati fosilne ostatke iz zbirke gosp. Sikirice.

Svjetski dan voda 2019. godine

- Povodom Svjetskog dana voda je 23. ožujka 2019. godine održano predavanje *Upoznajmo i zaštitimo čovječju ribicu* predavačice doc. dr. sc. Sanje Puljas, docentice na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu u Splitu. Baveći se podzemnom faunom Dinarida, dr. sc. Puljas je postala vodeća stručnjakinja za skupinu beskralješnjaka. Budući da u triljskom kraju postoji nekoliko staništa endemske čovječje ribice, cilj predavanja je bio educirati posjetitelje o važnosti i očuvanju bio-ekološke raznolikosti i podzemnih voda.

Speleološki objekti Mosora

- Muzej je u suradnji s Planinarskim društvom Jelinak 23. svibnja, povodom 20. obljetnice osnivanja PD Jelinak, ugostio instruktora speleologije i člana HGSS-a Marina Gluševića, koji je održao predavanje o speleološkim objektima na planini Mosor.

Noć Muzeja 2019.

- U siječnju 2019. Muzej triljskog kraja sudjelovao je u Noći muzeja koja se 14 godinu za redom održala diljem Hrvatske, a koju je obilježilo geslo *Muzeji – inovacije i digitalna budućnost*. U sklopu manifestacije je predavanje održao dr. sc. Domagoj Tončinić s Odsjeka za arheologiju Filozofskog fakulteta sveučilišta u Zagrebu, te posjetitelje upoznao s novim metodama arheoloških istraživanja, ali i dokumentiranja nalaza i nalazišta, točnije geomagnetskim, geoelektričnim i georadarским snimanjima te metodama obrade fotografija i skenova za izradu 3D modela.

Međunarodni dan muzeja 2019. godine

- Povodom manifestacije Međunarodni dan muzeja koja se obilježava 18. svibnja svake godine, upriličeno je predavanje *Panis militaris u Tiluriju* dr. sc. Vinke Matijević. Predavačica je donijela pregled prehrambenih navika svih društvenih slojeva u antičkom Rimu, a s posebnim osvrtom na prehranu i nutritivnu vrijednost namirnica koje su konzumirali legionari VII. legije koja je tijekom 1. polovine 1. st. nove ere bila stacionirana u legijskom logoru Tilurij. Istim povodom je Muzej triljskog kraja 16. svibnja organizirao i gostujuće predavanje u Muzeju Sinjske alke, gdje je ravnateljica Muzeja govorila o viziji, misiji i poslanju Muzeja triljskog kraja, a dr. sc. Zrinka Šimić – Kanaet o ulozi konja u antici. Cilj gostovanja je bio popularizirati naš Muzej u susjednim zajednicama.

11.3. Radionice i igraonice

Tajna triljske grotulje

- U 2019. godini se Muzej prvi put uključio u akciju *Juuu-huuu, praznici su! Otkrijte nešto novo u svijetu oko sebe* koju ju začeo Grad Split, no uključile su se i mnoge druge ustanove u kulturi iz Splitsko-dalmatinske županije. Održana je kreativna radionica s ciljem očuvanja lokalne tradicije, vjerovanja običaja i vještina. Sudionici u dobi od 6 do 10 godina su izrađivali nakit s motivom triljske grotulje. Nakon

kratkog uvodnog predavanja o važnosti očuvanja materijalne i nematerijalne baštine, održao se i praktični dio radionice.

24. Edukativna muzejska akcija (*Pre)hrana*

- U sklopu obilježavanja Međunarodnog dana muzeja 18. svibnja 2019. godine, u Muzeju triljskog kraja održan je edukativni program (*Pre)hrana* za učenike nižih razreda osnovne škole, čime je Muzej četrnaestu godinu za redom sudjelovao u edukativnim akcijama koje organizira Hrvatsko muzejsko društvo, Sekcija za muzejsku pedagogiju. Osnovna ideja akcije bila je promovirati kulturu prehrane kakva je nastajala i mijenjala se kroz stoljeća. Učenici su odslušali kratku prezentaciju o povijesti meda, rješavali zadatke te degustirali jabuke s medom. Posebni gosti su bile je dr. sc. Zrinka Šimić Kanaet i Vinka Matijević s Odsjeka za arheologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, koje su s djelatnicom Muzeja vodile radionice. Sudjelovala su ukupno 133 učenika iz pet razrednih odjeljenja OŠ *Trilj*, područne škole Vojnić, Bisko, Čaporice i Ugljane te mlađi članovi Udruge osoba s invaliditetom Trilj.

Školski praznici u Muzeju

- Ciklus radionica *Školski praznici u Muzeju* osmišljen je da zabavi, educira i potakne razvoj motoričkih vještina kod djece te da im ponudi zanimljiv i edukativan sadržaj tijekom ljetnih školskih praznika. Svake subote od 15. lipnja do 13. srpnja 2019. u jutarnjem terminu održane su po dvije radionice: *Iz antičke umjetnosti – mozaik i Doručak u muzeju* (izrada replika antičkog stolnog posuđa). Obje radionice su uključivale stručno vodstvo po postavu muzeja, a kreativni dio se sastojao od reproduciranja i vlastite interpretacije viđenih muzejskih predmeta. Pozitivne reakcije su osim polaznika pokazali i roditelji koji su djecu -dovozili i iz drugih gradova u županiji.

Radionica Rimska škola

- Dana 6 .kolovoza 2019. godine je u suradnji s Institutom za arheologiju iz Zagreba pod vodstvom dr. sc. Ivanom Ožanić Roguljić održana radionica *Rimska škola*. Ukupno 42 djece svih uzrasta (od predškolske dobi do učenika viših razreda osnovne škole) su naučili kako pisati rimske brojke na voštanim pločicama, služiti se stilusima (pisaljke) i rimskom tintom, te primijeniti latinske poslovice u svakodnevnom životu.

Dani europske baštine – Odjeća i mora u rimska doba

- Dani europske baštine su se obilježavali tijekom rujna i listopada 2019. godine, a Muzej triljskog kraja se s dječjim vrtićima *Trilj* iz Trilja i *Mali Isus* iz Košuta, drugu godinu za redom uključio u ovu manifestaciju. Zajednička tema manifestacije je glasila *Umjetnost i zabava – baština u središtu pozornosti* pa se u središtu programa Muzeja triljskog kraja našla edukativna radionica za vrtički uzrast nazvana *Odjeća i moda u rimska doba*. Kroz devet radionica održanih od 11. do 15. listopada se 150 polaznika navedenih dječjih vrtića okušalo u izradi papirnatih lutaka – Rimljanki i rimskih legionara. Motoričke vještine su sudionici razvijali bojanjem i rezivanjem odjevnih predmeta koje su lijepili na svoje lutke, te se pritom odlično zabavili i naučili neke nove pojmove „odijevajući“ lutke. Kroz edukativne radionice se najmlađa muzejska publika upoznala s muzejskom djelatnosti, arheološkim istraživanjima i lokalnom kulturnom baštinom.

Radionica božićnih čestitki

- Dana 25. studenog je u Muzeju triljskog kraja održana radionica izrade božićnih čestitki. Radionicu su organizirali Muzej triljskog kraja i LU Tilurium sa željom da u vrijeme Adventa građanima ponude mogućnost izrade personaliziranih poklona od ekoloških materijala i daju svoj doprinos manifestaciji *Advent u Trilju*. Radionicu je vodila gđa. Jagoda Kecman, predsjednica likovno-književne unije *Vlaho Bukovac* iz Splita, a sudionici su izradili više od 130 čestitki od prirodnih i recikliranih materijala. Čestitke su poklonjene bratovštini Cenacolo iz Ugljana, kako bi njihovom prodajom uprihodili dodatna sredstva za podmirenje svojih osnovnih potreba.

11.4. Ostalo

Okrugli stol o suhozidnoj gradnji

- Muzej triljskog kraja je ugostio okrugli stol o suhozidnoj gradnji koji je održan 4. listopada u sklopu Prvenstva Hrvatske u izgradnji suhozida u organizaciji udruga Gaius Laberius iz Garduna i Dragodid iz Konavala. Okrugli stol je vodio dr. sc. Filip Šrajter.

Manifestacija *Pons Tiluri – most među svjetovima*

- Muzej triljskog kraja je uz potporu Turističke zajednice Splitsko-dalmatinske županije i Grada Trilja, 20. rujna u sklopu *Dana Sv. Mihovila* prvi put organizirao

manifestaciju *Pons Tiluri – most među svjetovima*. Cilj manifestacije je bio da se na inovativan i poučan način posjetiteljima predoče tri važna događaja iz antičke povijesti koja su prethodila razvoju naselja Pons Tiluri – današnjeg Trilja. Korištena je *storytelling* tehnika stručnog vodstva te metoda „oživljene povijesti“ koja postaje sve popularnija u svijetu interpretacije kulturne baštine, a počiva na načelu autentičnih uprizorenja povijesnih razdoblja i događaja. Manifestacija *Pons Tiluri – most među svjetovima* se sadržavala od tri čina tj. uprizorenja povijesnih događaja na trima različitim lokacijama; u dvorištu Muzeja, kod vojničkih spavaonica na Gardunu i na „Visećem“ mostu u Trilju, a odvijala se po unaprijed razrađenom i uvježbanom scenariju. Volonteri odjeveni u rimske legionare su uprizorili borbe Rimljana s Delmatima, svakodnevni život legionara te vjerske običaje starih Rimljana.

12. ODNOSI S JAVNOŠĆU (PR)

12.1. Objave u tiskanim i elektroničkim medijima

Ravnateljica muzeja je 21. srpnja 2019. dala intervju za web portal *Dalmacija Danas*. Naglasak je stavljen na ulogu muzeja u lokalnoj zajednici te njegovo poslanje, viziju i misiju.

12.2. Sudjelovanje u televizijskim i radijskim emisijama

Reporterska ekipa HRT-a je popratila manifestaciju *Pons Tiluri – most među svjetovima*, te u rujnu 2019. prilog emitirala u informativnoj emisiji Regionalni dnevnik te u emisiji *Dobro jutro, Hrvatska!*.

Snimateljska ekipa HRT-a je snimila prilog o Muzeju za potrebe emisije *Lijepom našom* koja se emitirala u listopadu 2019. godine.

12.4. Promocije i prezentacije

U sklopu Dana Sv. Mihovila 2019. godine je predstavljena mobilna aplikacija *3D-3LJ – Muzej triljskog kraja i rimski legijski logor Tilurij* opisana u točki 6.13. Aplikaciju su predstavile ravnateljica Muzeja triljskog kraja i dr. sc. Iva Kaić s Odsjeka za arheologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu.

13. MARKETINŠKA DJELATNOST

Muzejska događanja se bez iznimke promoviraju na Facebook i Instagram stranicama Muzeja, *web* stranici Muzeja, Facebook stranici Turističke zajednice grada Trilja, *web* stranici Grada Trilja te *web* portalima i radijskim programima, a prvenstveno putem portala Ferata.hr i Dalmacija Danas te najavama i osvrtima na Hit radiju.

14. UKUPAN BROJ POSJETITELJA

TIP POSJETITELJA	STALNI POSTAV	POVREMENE IZLOŽBE	MUZEJSKE IZLOŽBE U DRUGIM SREDINAMA	IZDVOJENE ZBIRKE I LOKALITETI	UKUPNO STALNI POSTAV + IZLOŽBE	EDUKACIJSKI PROGRAMI	MANIFESTACIJE, OTVORENJA, PROMOCIJE, AKCIJE i DRUGI PROGRAMI	NOĆ MUZEJA	MEĐUNARODNI DAN MUZEJA	UKUPNO	UKUPAN BROJ POSJETITELJA
ODRASLI (pojedinačni posjet)	63	347			410	57	148	154	13	372	782
KARTA S POPUSTOM POJEDINAČNI POSJET (djeca, mladi, umirovljenici,...)	22	52			74	21		38	134	193	267
GRUPE – odrasli (broj osoba)	40				40					0	40
GRUPE – predškolski uzrast (broj osoba)	73				73	146			6	152	225
GRUPE – osnovna škola (broj osoba)	259	41			300	100				100	400
GRUPE – srednja škola(broj osoba)					0					0	0
GRUPE – studenti (broj osoba)	13				13					0	13
OSOBE S POSEBNIM POTREBAMA (broj osoba)					0					0	0
OBITELJSKA ULAZNICA (broj osoba)					0					0	0
STRANI TURISTI (pojedinačno i grupno)	149				149					0	149
BESPLATAN ULAZ (od ukupnog broja)	170	417			587	322	148	192	153	815	1,402
UKUPNO:	619	440	0	0	1,059	324	148	192	153	817	1,876

15. FINANCIJE

15.1. Izvori financiranja

- RH: 26,03 %
- lokalna i regionalna samouprava: 71, 87 %
- vlastiti prihod: 0, 88 %
- donacije: 1, 23 %

15.2. Investicije

26.803,27 kn